

HANGYA

A boltoshiányokról.

Egynéhány megtévedt ember a derek és megbízható boltkezelők táborába beférkőzve, tudatosan veti rá magát a tagok vagyonára. Rövid idő alatt nagy összegű hiányokkal számolnak el, nyilván abban a tudatban, hogy vagyonuk amugy sincs, majd olcsón megszabadulnak. Bár a törvény keze mindenkire lesújt, azért a boltoshiány a szövetkezetre nézve rendkívül hátrányos, mert ha megtérül is a hiány, a tagok bizalmukat veszítik a vezetőséggel szemben és őket teszik felelőssé a hiányért a köteles ellenőrzés elmulasztása miatt. Néha azonban a szövetkezet kénytelen viselni a kárt, ami nemcsak anyagilag bénítja meg a szövetkezetet és károsan hat ki a tagok ellátására, de még nagyobb az erkölcsi veszteség, hogy a tagok bizalma a szövetkezettel szemben megrendül.

Talán nem véletlen, hogy nagy összegű boltoshiányok ott fordulnak elő, ahol a központ jóakaratu tanácsait figyelmen kívül hagyják. A boltoshiányok megakadályozhatók, ha a vezetőség követi a központ utmutatásait.

1. A vezetőség örködjék afelett, hogy a könyvelés rendben és pontosan történjék. A felügyelőbizottság a könyvek vezetését havonta ellenőrizze.

2. Negyedévenként vétessék legalább házilag leltár fel és a legkisebb eltérést is jelentsék a központnak.

3. Boltkezelő választásnál a kiszemelt egyénről információt kell szerezni. Helyezzünk nagy súlyt az illető erkölcsi életére, vagyoni helyzetére és a boltkezelői állásra való rátermettségére. Az illető ne csak jó szakember, de jómodoru, szerény és a tagokkal bánni tudó üzletember is legyen.

4. Minden jó előfeltétel mellett is óvadék és pedig készpénzben, legkevesebb a mindenkori árukészletnek 10 %-a megkövetelendő, még akkor is, ha az illetőt ismerjük és a negyedévi leltározás betartatik, ellenkező esetben a készpénzen kívül le kell kötni az illető ingatlanát teljes értékben.

Akinek a becsületes megélhetés életcélja, az nyugodtan köti le vagyonát, illetve nyújt biztosítékot önmagaért, aki pedig ettől vonakodik, az csak nyitott ajtót akar maga után hagyni, amelyen szükség esetén menekülhessen.

Egyik közgyűlésen a tagok a boltos elvesztett hiányáért a vezetőséget tették

felelőssé és ezt egy egyszerű földmives ember a következőképp okolta meg: Nemcsak az a bűnös, aki lop, hanem az is, aki alkalmat ad a lopásra.

Évvégi könyvelés és leltározás.

Ellenőreink a szövetkezetek 1922. évi mérleg és zárszámadási munkálatait január hó közepén megkezdik. — Feltehetően szükséges ennél fogva, hogy december hó végén a szövetkezet könyvelője az összes üzleti könyveket rendbehozza és minden még könyveletlen tételt lekönyveljen. — *A könyveket december végével csak cezurával szabad lezárni.* — A végleges lezárást a teljes felülvizsgálat megejtése és a zárszámadások elkészítése után ellenőrünk fogja eszközölni. December hó végén a ceruzával való lezárás után az esetleges hibák javíthatása céljából a raktárkönyvben és a boltoskönyvben 2—3 oldalt üresen kell hagyni és csak ezután könyvelni el a jövő évre könyvelendő tételeket, illetve megkezdni az 1923. évi január havi könyvelést.

A törvényszékek és pénzügyigazgatóságok újabb rendelkezései szerint minden szövetkezet köteles zárszámadását július hó 1-ig közgyűlésen is letárgyalni. A hatóság ezen intézkedései alapján ellenőreink 1923. első felében a szövetkezetek évi mérleg munkálatainak elkészítésével fognak csak foglalkozni a központ által megállapított munkarendben. *Mindaddig, míg ezt a munkát be nem fejezik, leltár vagy átadási munkálatakat a szövetkezetnél nem végezhetnek.* Esetleges kivételt csak igen indokolt és sürgős esetekben fogunk tenni. Kivánatos tehát és nyomatékosan kérjük is a szövetkezetek vezetőit, hogy december 31-én a szövetkezet árukészletét pontosan — saját hatáskörében — leltározza fel, a leltártételeket számita ki, hogy ellenőrünk kiszállása alkalmával e leltárt átnézhesse, felülvizsgálhassa és az évi mérleget ennek alapján készíthesse el. A leltár felvételénél követendő eljárást a következőkben közöljük:

1. Az összes számlák alapján meggyőződést kell szerezni arról, hogy a szövetkezet által vásárolt és boltkezelőnek — eladás céljából — átadott áruk a raktárkönyvbe be vannak-e vezetve az eladási áron.

2. Át kell nézni a pénztárkönyvet

is a legutóbbi ellenőri vizsgálat óta és meg kell győződni, hogy a pénztárkönyvben áruért kiadott értékeknek megfelelő árucikkkel a raktár és boltoskönyvben a boltos meg van-e terelve.

3. Boltoskönyv bal oldala alapján, ahol a pénztáros a napi bevételek átvételét elismeri, meg kell győződni arról, hogy a boltos által átadott készpénz a raktárkönyv bal oldalára mind át van-e vezetve.

Ha fenti pontoknál valamely hiány mutatkozik, úgy azt pótolni kell, illetőleg utólagosan kell a tételeket a raktárkönyvben és a boltoskönyvben megfelelő helyre bevezetni.

4. A leirási könyvecskét összegelni kell és a még el nem könyvelt részt, úgy a raktár, mint a boltoskönyv bal oldalán a napi bevételek bevezetése utáni rovatra fel kell jegyezni.

5. *A boltos köteles december 31-én az összes kiadott hiteleiről névszerinti kimutatást készíteni és ezen kimutatáson tartozásaikat az adósokkal elismertetni.* Ezen kimutatást boltos köteles elkészíteni még az esetben is, ha az igazgatóság a kihitelezést nem engedélyezte.

A hitel kimutatás végösszege a raktárkönyvben és boltoskönyvben szintén bal oldalon a napi bevételek után felvezetendő.

Az így elkészült raktárkönyv-rendezés után kezdheti csak meg az igazgatóság 2—3 tagja és a felügyelőbizottság részéről legalább 1 tag a leltározást, az üzlethelyiségben lévő áruk összeírását. A leltározás megkezdése előtt boltos gondoskodik arról, hogy az egynemű árucikkek egy helyre gyűjtessenek össze. A leltár felvételét vagy az ajtónál, vagy valamelyik könnyen megjegyezhető saroknál kell megkezdni. Legcélszerűbb, ha szép sorrendben a polcokról mindent a kiszolgáló asztalra veszünk le és helyére csak akkor tesszük vissza, ha az árut lemértük, árát a raktárkönyv segítségével megállapítottuk és a leltárfüzetbe feljegyeztük. Így haladunk a leltárfelvétellel polcról-polcra, fiókról-fiókra addig, míg az üzlethelyiségben mindent feljegyezzük. Az üzlethelyiség befejezése után hasonlóképpen járunk el a kézi raktárban, aztán a másik raktárban, később a pincében és a padláson.

A leltár befejezése után annak utolsó tételét követő sorokban egy nyilatkozatot kell beírni, mely szerint az üzletvezető kinyilatkoztatja, hogy a leltár felvé-

APRÓHIRDETÉSEK.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lel. — Vastag betűvel szedett szavak kétszeres áron számítatnak. — Legkisebb apróhirdetés díja 10 lel. Állást keresők részére 20 szög 10 lel.

telénél jelen volt és a leltár felvételének helyességét és pontosságát elismeri. — Ezen nyilatkozatot sajátkezűleg aláírják a boltos és a leltározásnál működött igazgatói és felügyelőbizottsági tagok.

A leltárfüzetet kiszámítja a boltkezelő külön és kiszámítja a könyvelő is külön azért, hogy hiba se a besorolásnál, se az összeadásnál ne csuszhasson be.

A leltárból nem szabad kifelejteni az üres edényeket, ha azokkal az üzletvezető a raktárkönyvben meg volt terhelve. Nem szabad kifelejteni továbbá a boltos fiókjában talált készpénzt, okmánybélyeget és váltókat, mert ezek is értéket képviselnek.

A leltár végösszegét úgy a raktárkönyvben, mint a boltoskönyvben szintén a bal oldalra írjuk be. Most már a raktárkönyvbe és boltoskönyvbe minden tétel be van vezetve s a bal oldalon összegelt végösszegnek egyeznie kell a jobb oldalon levő összegek végösszegével. Ha a baloldalra fentemlített tételeket már mind bevezettük és az mégis kevesebbet mutat, mint a jobb oldal végösszege, akkor az üzletvezető terhére a különbség, mint hiány mutatkozik.

A leltározás eredményéről kérjük központunkat értesíteni, hogy az esetben, ha nagyobb hiány állott elő, a leltár sürgősebb, esetleg azonnali felülvizsgálatát és a hiány helyességének megállapítását elrendelhesük.

A központ közleményei.

Fontos felhívás. A megbizottaink útján eszközlendő személyes incassó tárgyában folyó hó első napjaiban rendkívül fontos körlevelet küldöttünk szövetkezeteinkhez, melynek megismerése és az abban foglaltak figyelembe tartása elsősorban is a szövetkezetek érdekében történik.

Felkérjük tehát a szövetkezeti ügyvezetőket, hogy amely szövetkezet esetleg nem kapta volna meg ezen körlevelünket, jelentse központunknak, hogy ismételtlen megküldhessük azt, mert a körlevél tudomásulvétele ügyrendünk egyik legfontosabb követelménye.

Áruosztályunk értesíti a szövetkezeteket arról, hogy a cukor eddigi árát a kereskedelemben beállott áremelkedés folytán 1.50 Leivel emelni voltunk kénytelenek.

Minden E. G. E. tag szerezzen egy új tagot az E. G. E.-nek.

H munkaadók és állás-közvetítők figyelmébe! A földreform következtében számos gazdatiszt, ispán, vincellér stb. más gazdasági alkalmazottak vezette el állását. A gazdasági alkalmazottak megélhetési lehetőségének elősegítése céljából az E. G. E. az állás-közvetítés rendszeresítését határozta el. A közvetítéssel járó munkálatok költségeinek fedezhetése céljából az egyesület sikeres közvetítés esetén az évi fizetés és járandóság értékének 20%-át számítja fel.

Földmives iskolát végzett nőtlen ispánt keresek teljes ellátás és havil 300 lel fizetéssel. Címem: Damokos Dénes Cernatul de jos (Alsócernaton) — Háromszék vm. Az állás december hó folyamán betöltendő és a bizonyítványok másolata az ajánlatoknál megkivántatik. 3464

Gazdasági iskolát végzett, kertészeiben is jártas, ispáni vagy kertészeti állást keres 1923 január 1-re. Cím a kiadóban. 343

Okleveles gazdatisztet sürgősen keresek Borgazdasághoz értő és fiatal emberek előnyben részesülnek. Pályázatok egyenesen a kiadóhivatalba küldendők. 3461

Vincellért keresek, ki szőlőültvénytelep kezeléséhez ért. Fizetési feltételek megjelölendők. 1781

1 jó hidegvérű mént, 4 drb. 5—8 éves jól menő hámos lovat, egy jó tajtelő csaiádból való lehetőleg piros színű szilmenthall tenyészbikát keresünk megvételre. 1835

Cársat keresek 300 hold birtok beruházásához 50% részesedéssel. 100.000 lel befektetés szükséges. Cím a kiadóhivatalba. 3470.

Vargyasi ménesből kocsli lovak eladók, Br. Daniel gazdasága Vargyas.

Pincemestert keresek, ki a pincegazdaság minden ágában megfelelő jártassággal bír. Dr. Cs. N.

Józan életű vizsgázott gépész kerestetik egy évi azonnali belépésre töltes céplő garnitúrához, ugyan-csak udvari kovács is.

Gaál Ödön Mezőszilvás, up. Mezőörményes. 3477

Alkalmazást keres az E. G. E. titkári hivatala útján: 8 okl. gazdatiszt, 30 földmives iskolát végzett ispán, 5 gyakorlati képesítéssel bíró ispán.

Betöltendő állások az E. G. E. titkári hivatala útján: 2 intézői állás, 2 tejjgazdasághoz értő, 1 nagyobb gazdaság önálló vezetésére alkalmas ispáni állás, 3 méhész-vincelléri állás.

Keresek 100—200 hold beruházott birtokot lakással bérbe terményvalutáért, vagy teljes művelésre. Cím a kiadóhivatalban. 3463

Baltacín lóhere és lucerna vetőmagot keresünk megvételre, kisebb-nagyobb mennyiségben. — Cím a kiadóban. 1942

Január 1-től gazdaság vezetését vállalom a tiszta jövedelem egy bizonyos százalékáért. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít. 3466

Nőtlen botos ispánt keresek, ki vezetésem alapján lelkiismeretesen ellátja teendőit. A gazd. gégek kezelésének ismerete megkivántatik. 1796

Ispánt keresek szerény igényekkel, ki jó bizonyítványokkal és nagyobb praxissal bír, — a komló, lencse, mák, here termesztéshez ért. Bizonyítványok a kiadóba küldendők. 1877

Keresek 50—300 hold beruházott birtokot bérbe, vagy részes művelésre. — Cím Nagy Lajos okl. gazda Mihos-de-Campie. Mező-Méhes. Jud. Turda-Aries. 3469.

20 holdas szőlőtelepre magyarul és románul tudó munkavezetőt keresek. — Cím a kiadóhivatalban.

Schweitzből importált tehenektől származó szilmenthalli tenyészbikák eladók Gaál Péter kolozs-körpádi gazdaságában. Up. Apahida. 3472

Kecsetkislalud és vidéke fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi január hó 28-án d. u. 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a t. tagok az alapszabályok 25. §-a értelmében meghívotnak. Ha a megjelenő tagok csekély száma miatt a közgyűlés határozatképtelen lenne, úgy a tagok számára való tekintet nélkül a közgyűlés február hó 3-án tartatik meg. Napirend: 1. A szövetkezet felszámolása vagy további fentartása kérdésében határozathozatal. 2. Netaláni indítványok. Kelt Kecsetkislalud, 1923. január hó 4. *Az igazgatóság.*

Kisperegi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi január hó 28-án d. e. 10 órakor a község házában 1919—1920—1921. évi közgyűlést tart, melyre a t. tagok az alapszabályok 24. §-a értelmében meghívotnak. Ha a megjelenő tagok csekély száma miatt a közgyűlés határozatképtelen lenne, a közgyűlés a tagok számára való tekintet nélkül február hó 4-én tartatik meg. Napirend: 1. 1919—1920—1921. évi üzleteredményekről szóló jelentések tárgyalása. 2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása. 3. Méregek megállapítása. 4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés. 5. Az igazgatóság kiegészítése. 6. Felügyelő-bizottság választása. 7. Netaláni indítványok. 1921. évi december 31-én a tagok száma 68, üzletrészeinek száma pedig 2843 volt. A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg a község házában kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető. Kelt Kisperegen, 1922. évi december hó 20. *Az igazgatóság.*

Fél kg. gyapju, vagy egy kg. sajt árával megmentheti birkáját a pusztulástól!

„DISTOL“

biztosan meggyógyítja metelykoros juhait és szarvasmarhát!

Egyszerű a kezelés! Biztos a gyógyulás!

Kapható:

Gergely Ferenc Utóda cég
drogueriájában

Cluj—Kolozsvár

Piața Unirii v. Mátyás király-tér 21. sz. Lerakatok: „GEA“-Kráyer Drogueria R. T. Temesvár. — Hielsch és Társa chem. laboratorium Szászsebes. — Dr. Guttmann Béla gyógyszerháza Szatmár. — Krafft és Herbert Drogueria Brassó. — Lnkács László gyógyszerháza Kézdivásárhely. — Továbbá bármely gyógyszerházaiban is kapható. o o o

Ne várjon addig, míg állatja leromlik!

3467

Lloyd 1240

Keresek hízásra alkalmas nagyobb csoport **sovány disznót**

Ajánlatot, melyben faj, kor, súly és ár is foglaltassék, kérem

Johan Hüblburger Lenauheim Nr. 339. Jud. Torontál címre juttatni.

3475

NE HASZNÁLJON MÁST CSAK AZ EREDETI
KIPRÓBÁLT GYÓGYHATÁSÚ
„HANGYA“ SÓSBORSZESZT!

A „Hangya“ című mellékletet szerkesztik:

DR. SZENT-IVÁNYI ÁRPÁD.

A melléklet tulajdonosa:

A „HANGYA“ SZÖV. KÖZPONTJA, NAGYENYED

Kiadó:

TÖRÖK BALINT

az E. G. E. titkára.